

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

שם הקורס: מבוא ללקויות למידה

היקף הקורס: 1 ש"ש

שם המרצה: אביעזר מנדלוביץ

שנה: תשע"ח

מבוא:

במהלך הקורס יכירו הסטודנטים מושגים חדשים ומונחים יסודיים בתחום החינוך המיוחד. נסביר מהו חינוך מיוחד ומתי משתמשים במינוח זה. נכיר את סוגי האוכלוסיות השונות של החינוך המיוחד: אפיוני החריגות ופריסת האוכלוסייה של הקבוצות השונות. נתמקד בקבוצה הגדולה ביותר בקבוצת ילדי החינוך המיוחד. קבוצה זו מהווה כ-61% מהחינוך המיוחד. כמו כן יש לציין כי למרבית המורים בחינוך הרגיל מתרחשת אינטראקציה עם קבוצה זו, או במסגרת ילדי שילוב בכיתה רגילה, או ילדים הלומדים בכיתות מקדמות בבתי ספר רגילים. נזכיר את החשיבות שבאבחון מקור הקושי/לקות אצל הילדים לצורך קידום וקביעת תכנית לימודים ומי המאבחנים השונים. בקבוצת לקויי הלמידה, קיימות לקויות. נכיר את ההגדרות הישנות לדיסלקציה, דיסקלקוליה ודיסגרפיה ומה הגורמים ללקויות אלו. ומנגד את ההגדרה החדשה של SLD המופיעה ב-DSM V ומה השתנה בעקבות הגדרה החדשה. נלמד על תסמונת לקות הקשב (ADHD), על מאפייניה השונים והגורמים לה. וההגדרות שהתחדשו ב-DSM IV TR.

מטרות ותוכן הקורס:

1. התלמיד ילמד על אוכלוסיות לקויי הלמידה על קבוצותיה השונות.
2. התלמיד יכיר את ההגדרות הישנות והחדשות בלקויי למידה.
3. התלמיד יכיר את ההגדרות הישנות והחדשות של ADHD.
4. התלמיד ידע מהם הגורמים ללקויות השונות.
5. התלמיד ידע מהי מטרת האבחון וחשיבותה.

זרכים ואמצעי הוראה:

1. הרצאות.
2. מצגות.
3. סדנאות לומדים.

ראשי פרקים:

1. הכרת הלקויות המרכזיות.
2. דיסלקציה – הגדרה וגורמים.
3. דיסקלקוליה – הגדרה וגורמים.
4. דיסגרפיה - - הגדרה וגורמים.
5. ההגדרות החדשות ללקויות אלו.
6. מהי תסמונת לקות קשב (ADHD)
7. ההגדרות השונות לתסמונת זו ומה הגורמים לה.
8. חשיבות האבחון והתועלת שבו בקביעת תכנית לימודים

חובות הסטודנט:

1. נוכחות
2. מבחן

ביבליוגרפיה חובה

בנטין, ש' (1997). על הקשר שבין פונולוגיה, מודעות פונמית ותהליכי קריאה. מתוך: שימרון, י. מחקרים בפסיכולוגיה של הלשון בישראל. ירושלים: כרמל, עמ' 249-288.

גביעון, א', פרידמן, נ., יכני, מ. (2008). כתיבה ודיסגרפיות: על תהליך הכתיבה, לקויות בכתיבה, ועל הקשר שבין דיסגרפיה לדיסלקסיה. שיקומדע, ביטאון האיגוד הישראלי לרפואה פיזיקלית ושיקום, 26, עמ' 32-35

הבר, ד' (1991) לא אוהב לקרוא – טיפול רב ממדי בלקויי למידה. רמות: ת"א.

היימן, ט' (2000). ליקויי למידה- מדרך למידה. האוניברסיטה הפתוחה, ת"א- פרק שלישי: אפיונים חברתיים, רגשיים והתנהגותיים.

טלמור, מ' (2013). הוראה מתקנת הלכה למעשה. תל אביב: יסוד.

מרגלית, מ', טור כספא, ח' (1998). ליקויי למידה: מודל נזיר-התפתחותי רב ממדי. פסיכולוגיה ז(1), עמ' 64-67.

פלוטקין, ר' (2008). לגדול אחרת: עולמם הרגשי והחברתי של ילדים בעלי לקויות למידה, קשב וריכוז. חולון: יסוד.

שר ד. (2005) דיסלקסיה בעברית. סקריפט אוריינות : חקר, עיון ומעש (9), 9-39.